

téssel és tapasszal, semmi veszély. Doc Daro meg professzor D. faggatják, mi a fenét akart Israel Ib bankjával.

— Tudjátok — mondja Silk — egész éjjel nem hunytam le a szemem, hogy ezek a szegény emberek miattam veszítik el a kis dohányukat, bár fogalmam sem volt, hogy honnan származik a pénz, amit Ibtől kaptam. Honnan tudjam én, hogy Israel Ib ezt rabolja. De mikor tegnap megláttam őket a bank körül álldogálni, az anyám jutott eszembe, aki kisorsította a szemét. Az lenne rendes dolog — gondoltam — ha megmondom ezeknek a szegény embereknek, hogy visszaadom a pénzüket.

— Várj csak egy picit — mondja Doc Daro — úgy gondolod, hogy te visszaadod nekik a dohányt?

— Persze — mondja Silk — már beszéltem is Goldstein ügyvéddel, aki megbizottam és elég becsületes ember. Azt állítja, hogy az ingatlanaim és ékszereim, ez, az együttvéve megérnek hárommillióegyszáz dollárt és pár centet, ami szerinte bőven elég valamennyi betétes kifizetésére. Már mindent alá is irtam, bár Goldstein szerint a törvény mögöttem áll, ha meg akarom tartani a vagyonomat. De én már nem tudtam kivárni, amíg Goldstein intézkedik és magam akartam kihirdetni, hogy mindenki visszakap mindent. Mielőtt azonban megszólaltam volna rázugrottak és alaposan megraktak. Ha nincs ott az öreg mámi a szeneslapáttal, most gyűjthettedek volna a temetésemre, mert nekem már nincs egy vasam se.

Hát eddig a történet. A Bank of the Bridges mindenkit százszázaléig kifizetett, Israel Ib új boltot nyitott és sirig hű hitvese visszatért hozzá.

Silk visszajött a Broadwayre és mostanában egy jóképű fickóval látom. Amint hallom, a fiu a hotel-szakmában dolgozik. Nem hiszem, hogy azonos lenne a puskapor feltalálójával, viszont azt állítja, hogy élete legszerencsésebb pillanata volt, mikor Israel Ib megbukott.

Szerintem a legszerencsésebb pillanat az volt, mikor az öreg mámi ott az East Sideben felismerte a falon függő fényképről, hogy Silk az, aki a fiát, Simeon Slotskyt annak idején megmentette a dutyitól.

(Fordította: G. M.)

MESE UCCAKÖLYKÖKNEK

Irta: SALAMON ERNŐ

Hát volt egy lakatos egyszer.

Ugy hívták, hogy Titi.

Egyszer csak észrevette,

hogy az egész kolónia őt neveti.

A lakatos végignézett magán,

— akkora volt, mint egy kazán —

de nem talált semmi kacagnivalót:

az inge rongyos volt, ahogy illik,

füstös volt füllig,

a fogai szép feketék,

se hátán valami „szamár vagyok!”-

féle cédula,

se a nyakán valami veréb,

hát mit kacagnak rajta?

Mi a csuda?

Megharagudt magába, nagyon megharagudt.

Hajnalban ugyan felkelt,

de éjjel nem aludt.

Kétliteres kávésfazekát kedvetlenül

ürítette,

hajnali félkenyerét morzsálva ette.

Kérdezte az asszonyokat:

— Maga mit kacag?

— Maga is mit kacag?

Tám azt kacagják, hogy honnan

hoztam a feleségem?

Az igaz, hogy férje volt bárki férfi,

de most valódi tisztességes feleségem nékem.
 Fordult a férfiakhoz:
 — Az ántimindenit, ti mit kacagtok?
 Hogy mennyit fizet Hirs igazgató nekem?
 Hogy szombatesti béreimből vasárnap hajnalig ehetem?
 Talám ti nem a szemeten fogtok meghalni?
 Az egész munkásságból és munkásnáságból egy sem akadt válaszolni.
 Akkor Titi elkezdett töprengeni, töprengett, töprengett:
 „Egyes prolik megisszák a politurt. Egyes mézárások a vért. Egyes csikorgó szekerekkel össze lehet téveszteni amit csináltak: a szekért. Egyes dadák olyanok, mint a babák. Egyes munkásasszonyok olyanok, mint a lúgban, a fazékban a szegény szennyes ruhák. Azokon kacagjanak. Tudom a mesterségem. Én prima szakmunkás vagyok. Rajtam ne kacagjanak. Nahát“.

Töprenkedett, töprenkedett.
 Közben olyan laposra verte az üllöt, mint a mamánk otthon, persze havan, a laskát.
 De csak kacagtak rajta a férfiak, az asszonyok, még a kölykök is, a sok vakaros varaskák.
 De nevetett még a fűjt szén is, síseve, a háta megett.

A szegek is,
 tengelyek is,
 még a nyomorú bádóg is.
 Még az is.

Boszongatták.
 Megepézték betevő falatját.
 Ebben a nagy bajában, meg lehet érteni, sovánkodni, nyomorúlni kezdett szegény Titi.
 Kazáni nagy teste egyre fogyott, felére, negyedére apadott.
 Visszafelé számítva elhagyta a kazánt,
 de igazán,
 a legmagasabb elsőosztályú kását, a bakter őrházát,
 a legkisebb lisztes zsákot a kantinban,
 kisebb lett, mint egy zsák mák.
 Aztán egyre fogyva akkora lett, mint egy hagyma.
 Aztán, mint a nyom, amit a légy hagy a barakablakon, aztán annyi lett, mint a tej, amit kap a tiféle gyerek, már kap, ha kap, azután akkora lett olyan semmi kicsi, olyan illanó, mint a munkásörömök,
 De mind nevettek.
 Ebbe aztán végül is belehalt.
 Dudáltak.
 Eltemették.
 De megtudni meg nem tudta soha, mi volt rajta a kacagnivaló, mi volt a telepi mulatság oka?
 Hogy ne hazudjam, megmondom: én sem tudom.
 De nektek azt tanácsolom lopó, kacagó, naccsága-tapogató, kofagyilkos uccai tökmagok: ne hagyjátok, hogy kacagjanak rajtatok.
 Mert, ha nem, még ti is úgy járhatok
 ami azt illeti,
 mint az a lakatos,
 az a bizonyos Titi.

A HIR NEM ISMERET. „Olyan korban élünk, mikor a legérzéketlenebb szellem is alig merné állítani magáról, hogy mentes a hírszolgálat szorongató hatásától. Felettébb szükséges tehát utalni a hírszolgálat és az ismeret között fennálló alapvető különbségre. Civilizáltak nevezett társadalmunkban a sajtó és rádió az emberek nagyrésznél jelentékenyen hozzájárult a hír és az ismeret veszélyes összekavarásának megteremtéséhez. Viszont — ne feledjük — valaki tájékozottnak tűnhetik a világ eseményeiről mégis fogalma sincs magáról a világegyetemről.“ (Georges Duhamel)